

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm VI. Si Archiepiscopus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

pus se immiscere potest, nisi constet de negligentia, vel iniuria Prælati.

2. *Prælati sciens in secreto (non sacramentali) alicuius regularis defectum, v. g. irregularitatem ex homicidio occulto, non debet, neque potest eum ad Ordines mittere.*

NOTANDUM Vn. Prælati Ordinum potestatem iurisdictionis obtinent in Regulares suos, vt ipsis, ratione præstiti voti obedientiæ, præcipere possint, quæ pertinent ad Ordinis regulam, disciplinam, rationem viuendi, officia, & ordinum gradus: Ita, vt Episcopus se immiscere non debeat, nisi constet de negligentia, vel iniuria Prælati. *Qua de re dixi lib. 1. Th. mor. tr. 4. c. 7. n. 28.*

Obijci solet: Quod responsio huius c. contraria videatur c. præced. Respondeo; Nequaquam esse contrariam. *Quia si Clericus, v. g. ad beneficium promouendus, ordines superiores petat, Episcopus ratione officij sui obligatus est illi conferre, si canonicum impedimentum ipsi obijcere non possit, tametsi occultum eius crimen sciat, vt supra dictum. Sed alia ratio est de Prælato Ordinis, qui obligatus non est Regulares suos ad altiores dignitates, aut ordinum gradus promouere; cum obedientiarum sint, seu ex imperio & dispositione Abbatis pendentes,* iuxta c. non dicatis, 12. q. 1. *Quamobrem si Prælati in secreto (non sacramentali) sciat alicuius Regularis sui defectum, v. g. irregularitatem ex homicidio occulto, non debet, imò neque potest eum ad ordines mittere; cum sine peccato suscipere nequeat. Constat enim, quod Prælati mittendo, adeoque iubendo, vt ordines irregularis accipiat, cooperaretur peccato eius.*

CAPITVLVM VI.

Si Archiepiscopus.

SUMMARIUM.

1. *Metropolitani ab omnibus Suffraganeis consecrari debet*
Sed hæc obligatio videtur in his prouinciis esse remissa ex voluntate Papa.

2. *Suffraganei à tribus Episcopis consecrantur, iussu Metropolitanæ, & cum consensu aliorum Episcoporum comprouincialium.*

3. *Et hoc antiquo iure; nouo autem promotiones ecclesiarum Cathedralium seu Episcopialium sunt reseruate summo Pontifici; nisi quod nominatio seu presentatio personarum idonearum ad Episcopatus relicta sit Regi Gallie, Hispanie, Poloniae, &c.*

In sola Germania ius eligendi Capitulis Cathedralibus adhuc competit per Concordata Germanie cum Nicolao V. Pontifice.

4. *Consecratio Episcoporum etiam in alia ecclesia, quam Cathedrali institui potest. Generalis autem clericorum ordinatio in Cathedrali, vel alia, quantum fieri potest, digniore ecclesia.*

5. *Episcopi vel Archiepiscopi die Dominico consecrari debent.*

AD consecrationem Archiepiscopi, quæ in ecclesia metropolitana fieri debet iuxta c. qui in aliquo, §. Sed nec, in fine, d. 51. omnes Episcopi Suffraganei seu Comprouinciales venire debent, vt omnibus presentibus & assistentibus ordinetur. Ita Lucius III. atque habetur in c. 1. d. 66.

Arbitror autem, ex Summi Pontificis voluntate hanc obligationem remissam esse in his prouincijs, quibus Episcopi à Metropolitana ecclesia plerumque plurimum itineris distant.

S. Reliqui.

EPiscopi Comprouinciales à tribus Episcopis, iussu Metropolitanæ, requisito prius consensu aliorum Comprouincialium Episcoporum, consecrari debent. Ita etiam habetur in c. porro, d. 66. & tota ferme d. 64. & 65.

Quod si in prouincia contingat vnum tantum adesse Episcopum, is conuocabit Episcopos vicinæ prouinciæ, & cum illis ordinabit Episcopum Comprouincialem, c. si fortè, d. 65. *Quia hoc ius Vniuersitatis deuoluitur.*

noluit ad unum, ait Gl. ibi, ver. superstes.

Sciendum verò est, decreta hæc intelligenda esse secundum ea tempora, quibus confirmatio Episcoporum Metropolitanò relinquebatur: Is enim priùs singulorum Comprovincialium suffragia exquirere debebat, quòd dignum iudicarent eum, qui in Episcopum ordinandus esset. Quòd si omnes, aut pars maior Comprovincialium consentiret, tum vel ipsemet eum cum duobus alijs Comprovincialibus Episcopis consecrare, vel tres ad consecrandum deputare debebat, ut apparet in c. seq. Postea verò Summus Pontifex prouisiones Ecclesiarum Cathedralium, seu Episcopaliū omnes sibi reseruaui, extrauag. Ad regimen, de præb. & reg. 2. Cancellar. Nisi quòd nominationem seu præsentationem personarum idonearum ad Episcopatus & alias prælaturas Regibus Galliar, Hispaniar, Poloniar, &c. reliquerit: In sola autem Germania ius eligendi Episcopos, sicuti canones antiqui requirebant, Capitulis Cathedralibus adhuc competit per Concordata Germaniar cum Nicolao V. Pontif. Sed confirmatio electorum à Pontifice intra tres menses petenda est, quam is conferre solet post exacta de electis testimonia, instituto examine, eosdè que mox consecrari iubet. Videri potest Azor tom. 2. lib. 3. c. 29. q. 1. Barbosa de potest. Episc. tit. 1. cap. 4.

4. **QVÆRES:** Quo loco, aut die Episcopi consecrati fieri debent. Respondeo, & dico I. Licet decens sit, eam fieri in Ecclesia Cathedrali, tamen id necessarium non est; cum de eo iure nihil statutū reperiatur: Quare etiam in alia Ecclesia consecrationem Episcopis (non verò Archiepiscopis) dari posse, docet Tabiena ver. confirmatio, n. 13. in fine, & sumitur ex c. qui in aliquo, §. Sed nec, in fine, d. 51. De generali autem Clericorum ordinatione statuit Synodus Trident. sess. 23. c. 8. de reformat. ut ea in Cathedrali Ecclesia, aut, si in alio loco instituat, in digniore, quantum fieri potest, ecclesia, clero præse, publicè fiat.

5. Dico II. Episcopi, & Archiepiscopi die Dominico consecrari debent, ex antiquiss-

ma (vt Leo I. arbitratur, relatus in c. quod die, d. 75.) Apostolica traditione. Quare alia die, absque Sum. Pontificis licentia, consecratio Episcopi peragi non debet.

CAPITVLVM VII.

Ne Episcopi.

Idem omnino in hoc c. habetur, quod in præced. traditum, & explicatum fuit.

CAPITVLVM VIII.

Cùm quidam.

SUMMARIVM.

Ordinatus extra legitima tempora, vel ante legitimam ætatem, vel sine literis dimissorialibus, à susceptis ordinibus suspensus manet.

Qui Ordines acceperit eo tempore aut die, quo conferri non debent, videl. extra quatuor tempora (vti Gl. interpretatur) à susceptis ordinibus suspensus manere debet, donec absolutionis gratiam mereatur.

De hæc re habemus nunc clariorem Constitutionem Pij II. quæ incipit, *Cum ex sacrorum*: Qui extra legitima tempora, vel ante legitimam ætatem, vel sine literis dimissorijs aliquam ex sacris ordinibus accipere præsumperit, ab eodem suspensus maneat, donec ab Ordinario suo absoluaatur. Legi debent, quæ circa hanc suspensionem annotantur lib. 5. tr. 9. c. 10. n. 2. suspens. 3. & quæ scripsit Quaranta in sum. Bullarij, ver. ordo, princ. Barbosa p. 2. de potest. Episc. allegat. 14. vbi etiam refert priuilegia à Pontificibus Trident. Concil. concessa quorundam Ordinum Mendicantium Regularibus, vt extra quatuor tempora, cum Prælatorum suorum licentia, sacros ordines suscipere possint.

CAPITVLVM IX.

Cùm secundum.

SUMMARIVM.

Latini secundum morem Græcorum extra quatuor Tempora ieiuniorum ordinari non debent.

Rrr 2 Græ-